

Na temelju članka 30. Statuta Doma za djecu i odrasle - žrtve obiteljskog nasilja „Duga – Zagreb“, PP 133. 10001 Zagreb, Upravno vijeće Doma na svojoj 13. sjednici održanoj 1. prosinca 2008. donosi

O D L U K U

o usvajanju

GODIŠNJEG PROGRAMA RADA I RAZVOJA DOMA ZA DJECU I ODRASLE - ŽRTVE OBITELJSKOG NASILJA „DUGA – ZAGREB“ U 2009.

I. UVOD

Statistike pokazuju da su više od 80% incidenata eskalacije nasilja u obitelji, a tu spadaju i najteži zločini ubojstva, počinili muškarci nad ženama. Stoga je nasilje nad ženama prepoznato kao ozbiljan društveni problem, posebno zbog posljedica koje ostavlja na djecu ako ga gledamo kroz prizmu trans-generacijskog prijenosa modela ponašanja. To znači da djeca kao negativni uzor imaju nasilničko ponašanje prema njima samima ili prema majci zbog čega postoji opravdana opasnost da isti model ponašanja prenesu i u svoje obiteljske zajednice kada odrastu.

Dodatna poteškoća jest činjenica da se kod djece razvijaju negativni mehanizmi obrane zbog čega često dobivamo ne samopouzdanu, nepovjerljivu i nesretnu mladu osobu koja često u perspektivi ima problem s ostvarivanjem emotivnih veza i uopće kvalitetom odnosa u različitim interakcijama.

Zato je primarna potreba osnažiti i pružiti pomoć djeci i odraslim osobama – žrtvama obiteljskog nasilja da realno sagledaju situaciju u kojoj se nalaze. Da bi to bilo izvedivo nužno je da određeno vrijeme žrtva bude zaštićena i sigurna jer tek kada se oslobodi pritiska i straha može slobodno djelovati i efikasno savladavati konkretne probleme na putu izlaska iz nasilja. Vrlo je važno pri tom pružiti uz fizičku zaštitu i odgovarajuću psihološku te savjetodavnu pomoć koja uključuje pomoć pri rješavanju niza svakodnevnih socijalnih potreba i prava iz pozitivnih pravnih propisa. Pravno savjetovanje u podlozi je mnogih dobrih odluka i poteza koje žrtva može poduzeti da osigura bolji socijalni kao i psihološki status za sebe i svoju djecu.

Sve navedeno, redovna je djelatnost koja se obavlja u Domu, a u cilju kvalitetne koordinacije poslova u ovom planu i programu strukturirati ćemo i opisati poslove koji će se obavljati u 2010. godini, s napomenom da će popis biti proširen u odnosu na 2009. i to na psihosocijalni tretman počinitelja nasilja kao nove usluge koju smo započeli provoditi u rujnu 2009.

1. PROGRAMI ZA DJECU I ODRASLE ŽRTVE OBITELJSKOG NASILJA

a) Smještaj za djecu i odrasle – žrtve obiteljskog nasilja

- pružanje usluge smještaja, prehrane, brige o zdravlju i higijenskim potrebama korisnika smještaja,
- pružanje usluge psihosocijalne potpore i osnaživanja te pravnog savjetovanja za žrtve obiteljskog nasilja.

b) Savjetovanje za djecu i odrasle – žrtve obiteljskog nasilja

- pružanje usluge savjetovanja za djecu i odrasle žrtve obiteljskog nasilja koji nisu na smještaju jer trenutno ne izražavaju potrebu za takvim oblikom skrbi;
- savjetovanje se provodi u individualnom i grupnom obliku i to kroz:
 - a) psihološko osnaživanje,
 - b) informiranje o pravima iz područja socijalne skrbi
 - c) upućivanje u prava regulirana pozitivnim zakonskim propisima;
- pravnik u savjetovalištu individualno za svakog klijenta razrađuje potrebe sukladno zakonskim propisima iz područja obiteljskog zakonodavstva, kaznenog zakona te imovinsko – pravnih odnosa.

2. PROGRAMI ZA POČINITELJE NASILJA U OBITELJI – U CILJU ZAŠTITE ŽRTVAVA OBITELJSKOG NASILJA

a) Psihosocijalni tretman počinitelja nasilja u obitelji

- individualni i grupni postupci koje provodi za to posebno osposobljen tim od dvije stručne osobe u svrhu zaustavljanja i sprečavanja nasilja u obitelji;

- postupci uključuju postizanje uvida i prihvaćanja odgovornosti za vlastito nasilno ponašanje, usvajanje samokontrole ponašanja, učenje socijalnih vještina i mijenjanje uvjerenja koja pridonose nasilnom odnosu
- upućivanje na tretman: sudska odluka temeljem Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji
- ukupno trajanje: 20 susreta tijekom 5 mjeseci

Ovaj program počeli smo provoditi u rujnu 2009., te namjeravamo intenzivirati aktivnosti u 2010. Zaposlili smo dvije osobe na provedbi ove mjere, a izraditi ćemo zasebnu bazu podataka kako bi ažurno i točno mogli evidentirati niz parametara koji će nam ukazivati na frekvenciju provođenja mjere kao i učinkovitost iste koliko je to moguće iz pozicije provoditelja ove mjere.

b) „DUGIN TELEFON“ – telefon za psihološku pomoć u cilju prevencije počinjenja nasilja u obitelji od strane potencijalnih počinitelja bez obzira na spol i dob

- **prva telefonska linija ove vrste u Hrvatskoj**
- **primarni cilj** je prevenirati počinjenje nasilja u obitelji u konkretnom trenutku te zaštititi žrtvu bez obzira na spol i dob
- **sekundarni cilj** je da potencijalni počinitelj nasilja radije odabere broj „Duginog telefona“ nego da odabere počinjenje nasilja; pozivom na broj ovog telefona naglasak je primarno smanjiti napetost putem verbalne ekspresije i usmjeriti potencijalnog počinitelja nasilja na druge oblike rješavanja problema; ujedno će dobiti savjet i informaciju gdje može dobiti stručnu individualnu intervenciju.

I za ovaj dio naše aktivnosti prema počiniteljima nasilja u obitelji ustrojiti ćemo bazu podataka kako bi lakše pratili frekvenciju korištenja ali i teme koje počinitelji nasilja naglašavaju kao kritične u vlastitom ponašanju. Na taj način možemo unaprijediti učinkovitost pristupa počinitelju nasilja kako spriječili ponavljanje takvog neprihvatljivog ponašanja.

II. ZAKONSKA REGULATIVA

Stručni poslovi i redovna djelatnost u ustanovi obavljaju se sukladno propisanim zakonima i pripadajućim pravilnicima:

1. Zakon o socijalnoj skrbi
2. Obiteljski zakon
3. Zakon o zaštiti od nasilja u obitelji
4. Kazneni zakon
5. Pravilnik o provođenju zaštitnih mjera
6. Zakon o javnoj nabavi
7. Zakon o ustanovama

Stručni i tehnički tim u ustanovi

Stručni tim kao i drugi radnici u Domu, provode visoko profesionalizirani i humani pristup u radu sa žrtvama. Uz niz edukacija o radu sa žrtvama obiteljskog nasilja, stručnjaci koji rade u ustanovi imaju dodatno razvijenu osjetljivost na problematiku s kojom se susreću u svakodnevnom radu. Cilj nam je ne stvoriti kod žrtve ovisnički odnos prema stručnom djelatniku, a opet namjera je u prvoj fazi smještaja žrtvi pružiti maksimalnu pomoć u zadovoljavanju, za svakodnevni život, važnih potreba. Stručni tim radi na razvoju materijalno tehničkih uvjeta za prijem i prihvat žrtava obiteljskog nasilja te osiguranju smještaja i zaštite djece i odraslih žrtava obiteljskog nasilja. U suradnji s drugim radnicima u ustanovi, organiziraju dnevni obiteljski život., osigurava se prehrana i mogućnosti održavanja osobne higijene. Svakodnevno djeluje multidisciplinarni stručni tim koji pruža psihosocijalnu pomoć korisnicima smještaja u Domu. Redovno se obavlja psihološko testiranje korisnika:

- a) u cilju definiranja njihovih mogućnosti prilagodbe i usvajanja promijenjenih obrazaca ponašanja;
- b) u cilju uzajamne prilagodbe individualnih kapaciteta ili ograničenja korisnika te uvjeta življenja u ustanovi kao prvenstveno grupnoj sredini.

Stručne poslove provodi stručni tim u sastavu:

1. Socijalni radnik
2. Psiholog
3. Pravnik

Druge poslove koje je potrebno izvršavati na dobrobit korisnika smještaja obavlja:

1. Domaćica , stalno zaposlena osoba
 - nadzire korisnike smještaja u obavljanju svakodnevnih kućnih poslova kao što su: čišćenje stambenog i sanitarnog prostora koje korisnici osobno koriste, čišćenje prostora dnevnog boravka i kuhinje koje zajednički koriste; evidentira i zadovoljava potrebe za higijenskim priborom kao i drugim potrepštinama (analgetici, flasteri, vitamini, toplomjeri i sl.); nabavlja hranu za ciljane “kuhinjske radionice” te pomaže u kuhanju– kada korisnici samostalno pripremaju zajednički ručak; raspoređuje dnevne porcije hrane za djecu i odrasle na smještaju; naručuje potrebne količine gotovih ručkova; održava čistoću u prostoru uprave i stanu za stručni rad
2. Domar, stalno zaposlena osoba
 - obavlja poslove tekućeg održavanja objekta, brine o ispravnom funkcioniranju svih instalacija i kućanskih aparata u ustanovi, otklanja manje kvarove na i objektu, na instalacijama, na namještaju, opremi i kućanskim aparatima, vodi knjigu dnevnog pregleda, donosi i ide po poštu, obavlja poslove transporta za potrebe ustanove kao i druge poslove po nalogu ravnateljice.
3. Administratorica, stalno zaposlena osoba
 - piše dopise, urudžbira i arhivira sve izvanupravne predmete, telefonira, faxira, šalje elektroničku poštu, vodi inventurske liste, istražuje preko interneta o podacima koji su potrebni za nesmetan rad ustanove i druge poslove po nalogu ravnateljice i stručnih radnika

Stručne poslove koji se ne odnose na direktan rad s korisnicima smještaja obavlja:

1. računovotkinja/vođa , vanjski izvršitelj

Uz navedene zaposlene radnike, u redovnoj djelatnosti doprinositi će i vanjski suradnici:

2. Supervizorica/supervizor (ugovor o djelu)

- supervizija za zaposlenike provodi se i nadalje kontinuirano - svaka tri tjedna:
- radi se na analizi odnosa zaposlenika prema korisnicima smještaja u cilju ventiliranja različitih oblika pritiska, frustracija, nesuglasica i sl.; na taj način doprinosi se kvalitetnijem i visoko profesionalnom pristupu u psihosocijalnom tretmanu prema korisnicima smještaja;
- analiziraju se i međuljudski odnosi unutar tima u cilju preveniranja negativne dinamike između kolega. koja bi mogla dodatno opteretiti ionako pojačano opterećene

profesionalne resurse kod svakog stručnjaka posebno, zbog prirode posla koji obavljaju u ustanovi;

c) Prevoditeljica/telj (ugovor o djelu)

– povremeno kod potrebe prevođenja većih materijala – prilikom ažuriranja web stranice; zatim radi aktivnog sudjelovanja s radovima stručnjaka u ustanovi na većim stručnim skupovima koji se održavaju u inozemstvu, radi preuzimanja iskustava iz strane literature koja nije prevedena, a kada je razvidno da je dobro primijeniti takva iskustva u radu ustanove;

Plan rada za zaposlenike prema vrsti poslova koje će obavljati u 2010:

1. Socijalna radnica/ik

Dosadašnja praksa rada socijalnog radnika s korisnicima, u organizacijskom smislu, pokazala se učinkovitom. No s obzirom na preseljenje u znatno veći objekat s duplim kapacitetom planirali smo otvorenje još jednog radnog mjesta za socijalnu radnicu/radnika koji će raditi dodatno s djecom. Usluge socijalnog rada moći će se i nadalje odrađivati u intervalu od 8.00 do 21.00 sat. Jutarnja smjena više se bazira na kontaktima sa ustanovama socijalne skrbi i ostalim ustanovama kojima, dok se popodnevna smjena fokusira na savjetodavnom radu sa korisnicama.

Socijalne radnice obavljat će u 2010. godini, radne aktivnosti kroz **tri** vrste programa koje osiguravamo korisnicima na smještaju., dok smo u 2009. provodili **dva** programa; ćemo provodit ćemo sljedeće programe:

- a) «Socijalna skrb i psihosocijalna rehabilitacija»
- b) «Briga o zdravlju i strukturiranom zadovoljavanju dnevnih potreba svih korisnika smještaja» (prošireno u odnosu na 2009.)
- c) «Briga o organizaciji strukturirane pomoći u učenju i provođenju slobodnog vremena djece na smještaju» (dodano u odnosu na 2009.)

2. Psihologinja/log

Dosadašnja praksa rada psihologa s korisnicima, u organizacijskom smislu, pokazala se učinkovitom, te će se i u 2009. godini psihološka djelatnost u ustanovi nastaviti provoditi s

dvije psihologinje, čiji će se rad odvijati u dvije smjene. Cilj je da se korisnicima osigura dostupnost psihološke pomoći i podrške tijekom cijelog dana imajući u vidu činjenicu da su neke od korisnica zaposlene te rade također u smjenama.

Rad psihologa podrazumijeva i sudjelovanje u aktivnostima koje su specifične za Dom ove vrste, kao i obavljanje stručnih poslova u okviru psihološke djelatnosti. Slijedom toga, i u 2009.god. psihologinje će u Domu obavljati aktivnosti unutar dvije vrste programa koje Dom osigurava smještenim korisnicima., a radi se o sljedećim programima:

- a) „Socijalna skrb i psihosocijalna rehabilitacija“
- b) „Briga o zdravlju“.

Zajednički rad psihologa i socijalnog radnika:

U mnogim poslovima se socijalni radnik i psiholog nadopunjuju, a posebno u dijelu koji se odnosi na izradu sigurnosnog plana prilikom izlaska iz ustanove koji obuhvaća sljedeće:

- gdje će korisnica i njena djeca živjeti,
- na koji način će rasporediti novac za podmirivanje najma i plaćanje režija te kupovinu hrane i školskih potrepština za djecu;
- gdje će iznajmiti stan, po kojoj cijeni s obzirom na prihode;
- koje će dijelove grada izbjegavati a u koje nikako nije dobro da ide zbog mogućnosti susreta sa počiniteljem nasilja;
- žrtve upućujemo na stalnu mogućnost besplatnog pravnog savjetovanja kao i nastavka psihosocijalnog tretmana ako je nužno, u gradskom savjetovalištu u Sesvetama, Ninska 10/II.
- što će poduzeti tj. koga će zvati u slučaju da počinitelj nasilja priđe žrtvi na ulici ili dođe na kućnu adresu;
- koje telefonske kontakte i adrese uvijek mora imati kod sebe;
- koje dokumente uvijek mora imati kod sebe;

3. Pravnik/ik

Dosadašnja praksa rada pravnika s korisnicima, u organizacijskom smislu, pokazala se učinkovitom, te će se i u 2010. godini rad pravnika unutar Doma nastaviti provoditi u dvije

smjene. Cilj je da se korisnicima osigura dostupnost pravne pomoći i podrške tijekom cijelog dana imajući u vidu činjenicu da su neke od korisnica zaposlene te rade također u smjenama.

Sukladno pravilniku o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji poslova Doma „Duga – Zagreb“, pravnik Doma obavlja više različitih poslova:

- a) rad s korisnicima i u svezi korisnika
- b) kadrovski poslovi
- c) poslovi vezani uz postupke javne nabave
- d) poslovi izrade normativnih i drugih akata Doma
- e) i drugi stručni poslovi po nalogu ravnateljice.

Edukacija stručnih radnika

I nadalje će stručni tim i ravnateljica pratiti i posjećivati različite stručne skupove: seminare, simpozije, okrugle stolove i tribine, strukovne konferencije kao i ciljane edukacije. Uvijek gdje je to moguće sudjelovanje treba biti aktivno u smislu prezentiranja metoda i rezultata stručnog rada sa žrtvama obiteljskog nasilja koji se provodi u svakodnevnom radu u ustanovi.

Ponovaljanje tiskanja promotivnih letaka i drugih informativnih materijala (vodiči, publikacije i sl.)

Nastaviti s dobrom praksom ažurnog tiskanja promotivnih letaka koji opisuju sve vrste usluga koje ustanova pruža za zaštitu djece i odraslih žrtava obiteljskog nasilja. Na taj način omogućuje se građanima da na javnim mjestima, uzimanjem letaka, dobiju točnu informaciju gdje i na koji način mogu dobiti pomoć ako su žrtve obiteljskog nasilja.

Planira se u suradnji s GU za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom redovito dotiskavati i distribuirati propagandne materijale u uredima socijalne skrbi, obiteljskom savjetovalištu, uredima pravobraniteljica za djecu, za osobe s invaliditetom i za ravnopravnost spolova, zatim u ambulantomama pri domovima zdravlja, u postojećim savjetovalištimama za žrtve nasilja u obitelji i sl.

Izdavanje stručne publikacije

U 2009. godini planirali smo izdati publikaciju gdje bi na jednom mjestu prikazali popularnu statistiku iz svakodnevnog rada ustanove: smještaj žrtava, savjetovanje za

građanstvo i psihosocijalni tretman počinitelja nasilja. Nažalost, nismo uspjeli realizirati tu namjeru zbog nedostatka sredstava. Nastojat ćemo to učiniti do kraja 2010.

O svemu navedenom kao i o rezultatima rada u statističkim pokazateljima, objavit će se publikacija namijenjena prije svega struci, kao podloga za daljnja planiranja i efikasnija postupanja u tretmanu djece i odraslih – žrtava nasilja u obitelji.

Izdavanje publikacije za lokalne subjekte s kojima surađujemo

Suradnja s lokalnim dječjim vrtićem, osnovnom školom, policijskom postajom, stomatolozima i liječnicima obiteljske medicine je na vrlo zadovoljavajućem nivou. Namjera je to istaknuti u mini – repertoriju „Ne gledajte! Zaštitite!“ gdje će biti navedeni zanimljivi dijelovi statističke evidencije slučajeva iz ustanove, s naglaskom na zahvali radi uspješne zajedničke suradnje u njihovom tretiranju, te s podsjetnikom na dijelove „Protokola o postupanju u slučajevima nasilja u obitelji“ i ulogu svih subjekata prema Protokolu. Na taj način namjera je postići nekoliko ciljeva:

1. **zahvalom na suradnji** nadalje motivirati visoku kvalitetu zajedničkog djelovanja u pružanju pomoći žrtvama;
2. **informiranjem o broju tretiranih žrtava** u ustanovi dati na važnosti cijeloj problematici, kao i sudjelovanju subjekata kojima se obraća; namjera je istaknuti važnost njihovog profesionalnog i efikasnog doprinosa koji je nezamjenjiv;
3. **podsjećanjem na sadržaj Protokola** utiče se na održanje kontinuiteta u pravilnom postupanju i motiviranju za prijavljivanje slučajeva nasilja u obitelji na koje u praksi redovno nailaze djelatnici policije, predškolskih i školskih ustanova te liječnici obiteljske medicine.

u pisanju priručnika za provedbu Protokola o postupanju u slučaju nasilja u obitelji. Naime, DPP je dobio ponudu UNDP-a da pripremi priručnik koji će olakšati i ujednačiti postupke predviđene Protokolom o postupanju. U praksi se pokazalo da je potrebno na jednostavan ali stručan način opisati konkretne postupke koje trebaju provesti pojedine službe i organizacije u lancu suzbijanja obiteljskog nasilja. To će također trebati ilustrirati primjerima dobre i loše prakse jer će to pomoći djelatnicima "na terenu" da postupaju na sličan (dobar) način. Ja sam prihvatio uredništvo priručnika.

b) Savjetovanje za djecu i odrasle – žrtve obiteljskog nasilja

Protokol korištenja usluga savjetovališta

Savjetovalište djeluje treću godinu za redom i smješteno je u zgradi Doma zdravlja Istok, na području Sesveta, Ninska 10/II. Namijenjeno je isključivo za žrtve obiteljskog nasilja bez obzira na spol i dob. Dolazak se može dogovoriti pozivom na besplatni broj

telefona, a može se doći i nenajavljeno jer ako nije gužva, stručni tim će rado primiti klijenticu/ta. Savjetovanje će se i nadalje pružati na sljedeće načine:

- individualno (osobni dolazak),
- radom u grupi (osobni dolazak)
- telefonskim putem (besplatan poziv za pozivatelja: 0800 8898),
- putem elektroničke pošte (mirna.zona@zagreb.hr)

Savjetovanje se odvija dva puta tjedno, srijedom i petkom od 16.30 do 19.00 sati.

Rad stručnog tima –vanjski izvršitelji

U savjetovalištu radi tim u sastavu četiri stručnjaka – vanjska suradnika ustanove:

- pravnik – odvjetnik
- psiholog,
- socijalni radnik
- socijalni pedagog – smjer poremećaji u ponašanju.

I nadalje će u smjeni istovremeno raditi dvoje stručnih radnika, a konstanta je da u petak uvijek radi pravnik – odvjetnik. Navedeni stručnjaci imaju više godišnje radno iskustvo unutar svojih struka, a vezano za rješavanje psiholoških, pravnih i socijalnih momenata koji nastaju kao posljedica činjenja tj. trpljenja nasilja u obitelji. Rade na osnaživanju žrtve kroz pružanje savjeta i informacija o mogućnostima koje zajednica predviđa za žrtve obiteljskog nasilja u vidu zakonskih okvira iz kojih proizlazi niz prava za žrtve obiteljskog nasilja. (socijalna prava, prava na području imovinsko – pravnih odnosa, prava iz prekršajne i kazneno-pravne zaštite žrtve, prava iz obiteljskog zakonodavstva i dr.).

Psiholog i socijalni pedagog vode individualne savjetodavne razgovore kao i male grupe u cilju osnaživanja žrtava za izlazak iz kruga nasilja.

Plan otvorenja nove lokacije za savjetovanje žrtava obiteljskog nasilja

U slučaju da objekt tzv. Duge II čija izgradnja je započeta u studenom 2008., bude prema planu gotov na jesen 2009., planira se predložiti Gradu Zagrebu, da se prostor u kojem sada djeluje ustanova u jednom svom dijelu prilagodi za rad Savjetovališta za djecu i odrasle – žrtve obiteljskog nasilja za zapadno područje Grada. U tom smislu planira se aktivirati još dodatna dva termina u tjednu za provođenje ove vrste savjetovanja. Npr.: utorak i četvrtak

kako bi bili dopuna srijedi i petku u koje dane se već obavlja savjetovanje u istočnom dijelu Grada.

Mišljenja smo da je to dobar način za dopunu usluge savjetovanja kako bi žrtvama bile još dostupnije informacije i drugi oblici podrške, koje mogu dobiti u savjetovalištu. Na taj način preveniramo potrebu odlaska žrtve iz obitelji tj. umanjujemo mogućnost nastanka krajnje incidentne situacije koja prethodi smještaju u ustanovu, jer osvještujemo žrtvu, radimo plan prepoznavanja i izbjegavanja incidentne situacije te osamostaljenja i izlaska iz kruga nasilja.

2. PROGRAM ZA POČINITELJE NASILJA U OBITELJI – U CILJU ZAŠTITE ŽRTVAVA OBITELJSKOG NASILJA

a) Psihosocijalni tretman počinitelja nasilja u obitelji

Grad Zagreb dodijelio je ovoj ustanovi na upravljanje i korištenje poslovni prostor na adresi Baruna Trenka 7/I, veličine 150m², u svrhu provođenja imenovanog tretmana. U tijeku je renoviranje istog koje zahtijeva otprilike šest mjeseci posla, ako se uzme u obzir sukcesivno prikupljanje potrebnih financijskih sredstava za uređenje.

U studenome 2008., Ministarstvo pravosuđa objavilo je javni poziv za dobivanje licence za provedbu ovog tretmana, na koji će se ustanova obavezno odazvati. Uvjeti koji trebaju biti zadovoljeni su: adekvatno opremljen prostor za rad (individualni i grupni tretmani), te zaposlene dvije stručne osobe (psiholog ili socijalni radnik ili socijalni pedagog) koje su završile dodatnu ciljanu edukaciju za provođenje ovog tretmana i na taj način dobile certifikat za njegovo provođenje.

Ustanova je osigurala prostor, te je uputila na edukaciju tri stručnjaka od kojih će dvoje započeti s provedbom tretmana kao novim radnim mjestom, a treća stručna osoba biti će potencijalna zamjena u slučajevima bolovanja, godišnjih odmora i drugih oblika opravdanih izostanka s posla. Na taj način biti će osiguran kontinuitet u provođenju tretmana, što je od značaja imajući u vidu veliku potrebu za provođenjem ove zaštitne mjere u praksi. Iz navedenog je vidljivo da će biti potrebno otvoriti nova dva radna mjesta u svrhu provedbe tretmana, što je planski i na vrijeme uvršteno u:

- Financijski plan rashoda za 2009,
- Pravilnik o sistematizaciji radnih mjesta,
- Pravilnik o radu

Dom „Duga-Zagreb“ na ovaj način poduzeo je sve potrebne formalne radnje kako bi dobili dozvolu za provođenje tretmana te na taj način povećali kapacitete izvršenja tretmana PON za čime postoji velika potreba u Gradu Zagrebu.

Protokol uključivanja u psihosocijalni tretman počinitelja nasilja u obitelji

Sudskom odlukom o izvršenju zaštitne mjere „psihosocijalnog tretmana počinitelja nasilja u obitelji“, sukladno Zakonu o zaštiti od nasilja u obitelji, započinje ovaj tretman. Stručni radnici koji provode tretman, obavezni su procijeniti prikladnost za uključivanje počinitelja nasilja (u daljnjem tekstu: PON):

Kriteriji za uključivanje su:

- PON je nasilan samo ili uglavnom u obitelji
- PON nije ovisnik o alkoholu ili drogi
- PON nema akutnu mentalnu bolest

Procjena motivacije:

- PON ima minimalnu svijest i uvid u vlastitu odgovornost za nasilje
- PON ima minimalni kapacitet za promjenu vidljiv kroz prihvaćanje upućivanja u tretman
- motivacija se procjenjuje u razgovoru s PON

Stručni tim i struktura tretmana

U stručnom timu će raditi po dvoje od niže navedenih stručnjaka:

- psiholog ili
- socijalni radnik ili
- socijalni pedagog

Idealno je vođenje grupe u kombinirano muško – ženskom voditeljskom paru.

Struktura tretmana provoditi će se na sljedeći način:

- individualno procjenjivanje počinitelja i vjerojatnosti postizanja tretmanskih ciljeva kroz 2 – 4 susreta;
- individualni ili grupni tretman kroz 16 susreta;
- procjena uspješnosti tretmana i izvješćivanje suda ili državnog odvjetništva
- ukupno trajanje: 20 susreta tijekom 5 mjeseci
- trajanje individualnih susreta 1 sat, a grupnih 2 sata tjedno
- veličina grupe 6 – 8 članova

Načela psihosocijalnog tretmana počinitelja nasilja u obitelji

- obiteljsko nasilje je neprihvatljivo i mora se zaustaviti
- prvenstveni zadatak tretmana je povećanje sigurnosti članova obitelji ugroženih obiteljskim nasiljem
- PON odgovorni su za svoje nasilno ponašanje
- nasilno ponašanje izabrano je ponašanje s namjerom kontroliranja drugih osoba
- nasilno ponašanje može se promijeniti

b) „DUGIN TELEFON“ – telefon za psihološku pomoć u cilju prevencije počinjenja nasilja u obitelji od strane potencijalnih počinitelja bez obzira na spol i dob

Protokol korištenja „Duginog telefona“

Telefonska linija namijenjena je isključivo PON odnosno potencijalnim PON. Dovoljno je odabrati besplatni broj telefona za pozivatelja 0800 8788 i to svaki radni dan od 18.00 do 21.00 sat, umjesto odabrati počinjenje nasilja bilo koje vrste. S druge strane linije javiti će se stručna osoba, educirana za telefonska savjetovanja, koja primarno ima zadatak smanjiti napetost verbalnom ekspresijom kod pozivatelja kako do počinjenja nasilja ne bi došlo.

Rad stručnog tima – vanjski izvršitelji

Na ovoj telefonskoj liniji raditi će vanjski suradnik - psiholog ili socijalni radnik ili socijalni pedagog – poremećaji u ponašanju. Obavezna je završena dodatna edukacija iz telefonskog savjetovanja, a poželjna je edukacija za provođenje psihosocijalnog tretmana PON.

Nakon prve faze smirivanja, stručnjak potiče na razgovor i iznošenje detalja vezano za ranije neprimjerene postupke. Detektiraju se razlozi koje PON ističe kao pokretače njegovog ponašanja prema žrtvi. Stručnjak nastoji usmjeriti neadekvatno emocionalno reagiranje PON na prihvatljive oblike rješavanja problema. Stručnjak nadalje nastoji osvijetliti problem nasilnog ponašanja iz perspektive činjenice da je nasilno ponašanje izabrano ponašanje koje se može uspješno promijeniti kada preuzmemo odgovornost za isto.

III. ZAKLJUČAK

Život bez nasilja pravo je svakog pojedinca u društvu! Na putu do postizanja tog cilja potrebno je pružiti različite oblike pomoći i potpore u savladavanju svih koraka potrebnih za kvalitetan i konačan izlazak iz kruga nasilja. Stoga su smještajni kapaciteti za žrtve obiteljskog nasilja u gradu kao što je Zagreb zaista dobrodošli, a uz njih neophodna je dobra umreženost svih subjekata koji prema protokolu o postupanju u slučajevima nasilja u obitelji, trebaju zajedno djelovati.

Učinkovitost svih subjekata direktno je povezana s ukupnim doživljajem stvarne mogućnosti izlaza iz kruga obiteljskog nasilja. Naime, žrtvi obiteljskog nasilja vrlo je važno dati pravovremenu i točnu informaciju, ali i biti dosljedan i učinkovit koristeći sve mogućnosti u sistemu pravne, socijalne i psihološke zaštite.

U tom smislu nastavak rada postojećeg savjetovališta za djecu i odrasle žrtve obiteljskog nasilja na istočnom dijelu grada kao i plan za otvorenje nove lokacije na zapadnom dijelu grada svakako je značajan doprinos u pružanju savjetodavne pomoći žrtvama nasilja u obitelji.

Prednosti razvoja novih programa kako je navedeno u ovom Planu i programu za 2009., ogledaju se u činjenici da će stručnjaci Doma „Duga – Zagreb“ imati sveobuhvatan uvid u uspješnost suzbijanja nasilja u konkretnoj obitelji:

- jedan tim raditi će sa žrtvom kroz savjetovalište;
- drugi tim raditi će na smještaju žrtve izvan obitelji, ako dođe do takve potrebe;
- treći tim će nastojati spriječiti počinjenje nasilja telefonskim putem smirujući napetost kod PON te usmjeravajući ga na prihvatljive oblike rješavanja napetosti;
- četvrti tim tretirati će počinitelja nasilja kroz provođenje specijaliziranog tretmana u ukupnom trajanju od pet mjeseci, kako je ranije opisano;
- naposljetku, redovnom stručnom sintezom imati ćemo sveobuhvatan uvid u uspješnost suzbijanja nasilja u konkretnoj obitelji.

Ovaj model jedinstven je u Gradu Zagrebu, jer nema ustanove, udruge te druga pravne ili fizičke osobe koja kroz svoje djelovanje na opisani način objedinjuje sve navedene korake na putu prema prestanku činjenja nasilja u obitelj.

PREDSJEDNICA UPRAVNOG VIJEĆA

Mirjana Keleminec